

## ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

|                 |                   |
|-----------------|-------------------|
| Egész évre..... | 24 kor. (12 frt.) |
| Félévre.....    | 12 „ (6 „)        |
| Negyedévre..... | 6 „ (3 „)         |
| Egy hóra.....   | 2 „ (1 „)         |
| Egyes szám..... | 8 fillér (4 kr.)  |
| Vidékire.....   | 10 „ (5 „)        |

Megjelenik mindennap  
korán reggel.  
Unnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

## A nemzet vezérsége.

Kolozsvár, június 16.

(△) A magyar nemzet vezére nem lehet az ország hatalmának birtokosa. Fátuma ez nemzeti életünknek hosszú, hosszú évtizedek óta, mióta csak sorsunkat első ízben kötöttük össze egy fölünk idegen dinasztiaival, egy irántunk ellenséges érzelmű másik országgal. A magyar nemzet vezére nem lehet az ország ügyeinek vezetője. Nem lehet, mert teljesen fonák helyzetünk miatt az ország kormányzatának első embere csak mérseklője, de nem fejlesztője lehet a nemzet legtermészetesebb törekvéseinek és sokkal inkább ütközővas a nemzeti aspirációk és a dinasztikus ellenállás között, semmint bátor keresztülvívője azoknak. Magyarország kormányának nagy erejét lekötötte az a munka, amelylyel lecsiszolni kénytelen a nemzet legjóságosabb törekvéseiből is, a dinasztia makacs ellenállásából is, nehogy összeütközés, konfliktus származzék. Más nemzetek jogos és természetes törekvéseinek fejlesztője és előmozdítója az államkormány, nálunk a nemzeti akarat hullámai elsősorban a kormányon törnek meg. Fátum ez a nemzetre nézve mindenekelőtt. De fátum ez minden hazafias kormányra nézve is.

A magyar nemzetnek vezérei, törekvéseinek, jogainak első harcosai voltak Thököly, Bocskay, Rákóczi, Kossuth. Ők valóban vezérek voltak a nemzetnek. Dolgoztak, agitáltak, harcoltak a nemzet jogaiért és igazáért. Voltak ezeken kívül is nagy emberek, akik a kormányon is, azon kívül is igyekeztek érvényt szerezni jogainknak és igazunknak: a nemzet követeléseinek mérséklésével s az uralkodók ellenszégülésének kapacitálásával. — Amazok vezérek voltak, ezek csak diplomaták. Amazok után a nemzet ment, ezek után a higgadt vértük és a megalkuvók. Amazok a nemzet minden jogáért, egész igazáért küzdöttek, ezek engedtek és kiegyeztek. Azért kerülhetett a nemzet vezére nálunk mindig csak forradalom után az ország kormányára és ezért nem lehet nálunk a

kormány a nemzet vezére. Ez a mi balsorsunk; de hozzátehetjük: „nem csillagunkban, Brutus, a hiba, hanem magunkban...”

Nos és most küzdelem van nálunk azért, hogy ki legyen a nemzet vezére. Akik küzdenek érte, látják és érzik, hogy a nemzetnek vezére volna szükséges, de még erősebben érzik és még világosabban látják, hogy ők, csakis ők alkalmasak erre a vezérségre. Azt hiszik, hogy a nemzet vezér nélkül földadja törekvéseit és a jogaiért való küzdelmet, vagy munkát; pedig tulajdonképpen ők sem akarnak mást, mint hogy a nemzet tényleg adjon fel a jogaiból és mérseklje követeléseit, — hogy ők a nemzet vezéri polcáról a kormány székbe léphessenek át. Ilyen megürit állásnak tartják a nemzet vezérségét ez idő szerint br. Bánffy Dezső és gróf Apponyi Albert. Mint a nagyenyedi kollégium és a kálksburgi jezsuita kolostor közt, olyan különbség van a nemzet vezérségére pályázó ezen két férfi között. Csak egyben egyeznek meg, abban, hogy nem a nemzet aspirációira, hanem a kormányképességre vannak nagyobb tekintettel.

A nemzetnek azonban tisztában kell lennie, hogy kiket fogadhat el vezérül. Mert vezér nélkül talán lassabban állnak össze a törekvések, de hamis vezérrel az élen elárulásnak van kitéve. Meg kell vizsgálnia, hogy a pályázó vezérelöltek, Bánffy Dezső és Apponyi Albert micsoda biztosítékokat adnak arra nézve, hogy nem vezetnek félre a nemzetet. Szigorúan, alaposan kell megvizsgálnia ennek a két államférfiúnak egyéniségét, előéletét, eddigi tetteit, mert mindakettő túl van azon a koron, mikor az elvek megváltoztatását, a politikai fölfogás metamorfózisát természetesnek és egészségesnek lehetne tartani. Bánffy mögött is, Apponyi mögött is messze elmaradt már az emberélet pályájának dele, annál inkább kell tehát a nemzetnek azt mérlegelnie; hogy a törekvéseihez közelebb eső elvek hangoztatása nálunk nemcsak taktika-e és hogy emberi valóságosság szerint nem lesznek ezen új elvekhez éppen olyan hűtlonek, mint a régiekhez.

nyílt korán behatolni a hangszerelés gyakorlati taktikájába, a zenekar vezetésének nagy figyelmet és gyakorlatosságot igénylő művészetébe és megismerkedni a zeneirodalom instrumentális remekirodalmi klasszikus alkotásaival. S e működések között ki lehetett mindenben tanácsadó, széleskörűen gyámuló, jóban és rosszban mindig hű barátja, mint a későbbi nagy polihisztor, a tudomány és művészet e bőkezű Nesztora, Brassai Sámuel?

A nemzeti színház megnyitása 1838-ban Erkelnek a fővárosba vitte városunkból, a hol mint a színház karmestere és zeneszerző egyaránt európai hírt nevet vívott ki magának. Mint zeneszerző *Báthory Mária* c. dalművével lépett a nyilvánosság elé s e bemutatással egy csapásra meghódította a nemzeti érzésben újjáébredt közönséget.

E mű már magában megcáfolta a szkeptikusok állításait, kik a magyar zenét magasabb műforma keretében nem tartották életképesnek, kik esztétikai vitáik között a merev nagáción álláspontjára helyezkedtek az önálló magyar operai stílus lehetőségével szemben s minden igyekezetben e téren csak a magyar népdal- és tánczenei ritmus halvány utánzatát látták. De Erkelnek e mű még nem tudott ellentánni a folyton átalakuló ízlet befolyásának s a fejletlen mű-kritika indokolatlan támadásainak; mintegy régy évről kellett eltelnie, míg a kiváló zenealkotó fejlettebb műlésszel és megismerttel tehetséggel maradó alkotásra tör, már aktuális politikai — társadalmi vonatkozású szövegkönyvével is érdeklődésre számíthatott a negyvenes évek minden hőstettét lelkesítő közönségénél. Ilyen eszmények lebegtek még a nemzetközi operairodalom művelőinek szeme előtt is; s ez irányt követi a librettóban *Auber* »Portici néma«-jában, *Rossini* »Tel Vilmos«-ában, *Meyerbeer* »Hugenották«-ban s még a későbbi nagy reformátor, *Wagner* Richard is »Rienzi«-jében. Erkel Hunyadi László történelmi alakjánál *Egressy* Béni kidolgozott szövegkönyvében alig talált volna al-

állítsuk egymás mellé a két pályázót: Bánffy és Apponyit.

Az első már cselekedett, a második még mindig csak beszélt. Az elsőnek cselekedetei állnak szemben mai elveivel, a másikkal beszédei. Az első mikor tehetett volna a nemzeti jogok erősítésére, meggyöngyítésükön dolgozott. A másik mikor dolgozhatott volna a nemzet érdekében félreállott. Az első határozott egyéniség, aki csak a közelmúltban egyéniségének egész határozottságával küzdött az ellen, a mit ma ugyancsak egyéniségének egész határozottságával hirdet. Hihetünk-e hát neki?

A másik egyéni jellemvonása a habozás és tépelődés, az elvekkal, programokkal és jelszavakkal való artistikus játszás.

Hihetünk-e hát neki is? Az elsőnek kormányzása alatt az erőszak ült orgájkát s ő most a közélet tisztasága mellett agitál.

A másikkal kormányzása alatt mindenféle nemzetellenes erőszakos törekvés kerülhetne uralomra, mert mindig gyöngének és hajlékonynak mutatkozott. Hogy tehát melyik kevésbé való arra, hogy a nemzet vezére legyen, az lehet kérdés tárgya; de hogy egyik sem való arra, az kétségtelen.

Hogy pedig a nemzeti törekvések kinevezett vezér nélkül is mind jobban fejlődnek és erősödnek azt mi sem mutatja jobban, mint hogy Bánffy is, Apponyi is kénytelen volt olyan elveket fölvenni és olyan programot megállapítani, a mely ellen eddig küzdöttek, a melynek megvalósítása mellett, mikor tehetnék volna, nem dolgoztak. A függetlenségi elvek diadala az, hogy Bánffy Dezső is, Apponyi Albert is ezekkel az elvekkel cifrázzák föl személyüket és programjukat. A magyar nemzetnek lehet rokonszenves, vagy kevésbé rokonszenves, biztató, vagy gyanús a Bánffy meg az Apponyi multja és egyénisége, de a magyar nemzet nem vezérrelni akaró emberek után, hanem vezérrel gondolat után fog haladni és ez a vezérlőgondolat diadalra jutásáig nem lehet más, mint a politikai és gazdasági függetlenség kivívása.

kalmasabb hőst operájához. 1844. jan. 27-én volt a dalmű bemutató előadása a Nemzeti Színházban. Mikor a második felvonásban felcsendült az azóta nemzeti indulóvá lett karének: »Meghalt a cselekvő, éljen a király!« a színházat zsufolások megtöltött közönség között egymástán elematris erővel olyan tapsvihart tört ki, hogy az indultól ötször kellett megismételni. A kritika még mindig kételkedve fogadta a reformokat, de akadtak már, akik fel tudták fogni az operaváldó műbecsét; így Petrichevích Horváth László, a »Honderű« szerkesztője volt az első, a ki lapjában hangot adott annak a nézetének, hogy e dalművet igazi becsében csak akkor fogják nálunk kellően méltányolni, ha külföldön is színre került. Sajnos, ez igyekezet mai napig is csak »pium desiderium« maradt.

»Hunyadi László« megjelenése egészen új utakat nyitott a magyar dalműirodalom terén. Magyar motívumok ilyen klasszikus feldolgozásban, a szépségeiben elragadó, monumentális alkotás nyitányának architektónikus és a zenekari illusztrációk, legfinomabb tudásával való felépítése a drámai accentusokban lüktető igazi magyaros ritmus, az örökség Hattyudal, az utóbb komponált virtuóz énekszám obligát-fuvalkossággal és a nagy művésznők által oly híressé lett *La Grange* betét-áriának koncepciója mind oly kvalitások, melyek örökbecsű díszet maradtak zeneirodalomunknak.

Hatvan esztendő telt el Erkel »Hunyadi«-jának bemutatója óta s a dalmű még mindig teljes erejében urálja a magyar színpadokat. 1894-ben, a budapesti Operában gr. *Zichy* Géza intendatúrája alatt a dalmű fennállásának ötvenedik évfordulóján tartott díszelőadáson 270-edszer került színre.

A szabadságharc küzdelme és az elnyomatás keserű éveiben mély hallgatásba merült a nagy magyar lantos. Csak a szabadság hajnalának pirkadásakor szólt meg újra pihenő lantja, kiönte lelkéből két súlyos évtizednek összegyülemlett keservét, legkiválóbb alkotásában a »Bánk bán«-ban.

## Városi tisztújítás.

— Második nap. —

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, június 15.

Egy kissé lecsillapodtak az izgalmak a bizottsági tagok részéről, ám annál izgatottabbak voltak tegnap a jelöltek. Három tanácsosi állás betöltése volt még hátra és kora reggel híre ment már, hogy Nagy Mór még egyszer megküzd az egyik tanácsosi állásért. Az a hír egy kis konsternációt okozott, ezek körében akik Nagy Mór már eltemették és talán Nemes Ferenc dr. restellte legjobban, hogy szembe kell kerülnie volt feljebbvalójával, a város egyik öreg tisztviselőjével. S így is történt. A kandidáló bizottság egyhangulag jelölte Salamon Antalt és Ehringer Lajost s az elnök ki is jelentette őket megválasztottaknak. Együtt jelölték dr. Nemess Ferencet és dr. Nagy Mór és megkezdődött az izgalmas szavazás, mely végre is Nemes Ferenc győzelmét hirdette. Hiába: a hivatalnokai kar 23 szavazata a döntő az egész tisztújításban, ha a kommunitás t. tagjai akármint is akarnak. Hát így kétszer temették el a régi szolgát, a város egyik szorgalmas tisztviselőjét: dr. Nagy Mór.

Az alkaptányok választásánál is történtek meglepetések. Pedig erre alig számítottak. Szabó Józsefet már a kandidáló bizottság nyugdíjazta. Nem jelölte ugyanis és ennél fogva nem is került szavazás alá. Amint kihirdették a jelöléseket, nyomban el is tűnt a választási helyiségből... S megindult a szavazás... Még a főkapitány és a tegnap egyhangulag jelölt és megválasztott rendőrkapitány is odaállt korteskedni... A mi szép sem volt, ildomos sem volt. Csak izléstelen... De természetesen a választási aktus magában sem valami izlész látvány. S családapák fogadkoztak ott, ha száz gyerekük lesz, egyiket se engedik városi szolgálatba, a dicső autonómia tigris karmai közé...

Az alkaptányok közül kibukott még, Pataky Sándor is... Az eddigi alkaptányok közül a legrokonszenvesebb uri emberek egyike... Hogyan történt a kiválasztás, azt alig tudnók megmagyarázni, ha nem láttuk volna: az említettek ellen-korteskedését és azt, hogy a tisztviselők nem reá szavaztak. A közügy minden igaz barátjának csak sajnálni lehet, hogy megszakasztották Pataky Sándor karrierjét.

S folyt a szavazás, a korteskedés egész napon...  
Dr. Nemess megválasztásával a mun-

## SZERKESZTŐSÉG

## KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-ngomda.)

## HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyíltár megállapodás szerint.

Csütörtök, június 16.

kás Föder Ottó jutott előbbre, míg az 6 helyébe Pethő Józsefet vitték be. E két választás szinte egyhangú volt: anynyira biztos volt a többség mellettük.

S esti háromnegyed 7 órára vége lett a tisztújításnak. Nyugalom, csend lesz most már a városházán. Kezdődik és kezdődjék is a komoly munka ideje. Mert arra már valóban szüksége van ennek a szegény, nyomorult városnak...

## Részletes tudósításunk a következő:

Délután 11 órakor nyitotta meg gróf Béli Ákos főispán a közgyűlést, hogy a folytatódó választás megojessék. A választás közfelkiáltással kezdődött. Egyedül jelölték ugyanis a harmadik tanácsosi állásra Salamon Antalt és a negyedik tanácsosi állásra Ehringer Lajost, kiknek egyhangú megválasztását a közgyűlés éljénzettel fogadta.

Az ötödik tanácsosi állás szavazás alá került, mert a kandidáló bizottság erre az állásra dr. Nagy Mór és dr. Nemes Ferencet jelölte. A főispán erre az állásra, valamint az adóügyi állásra (jelöltek: Szenkovics Jenő, Potor Dezső és Tarnai Sándor), továbbá a három rendőrkapitányi állásra (jelöltek: Tussai Gábor, Csomay Zsigmond, dr. Rimóczy József, Királyi Lajos, Schiller Edő és Pataki Sándor) és végül a hét kerületi jegyzői állásra (jelöltek: Wenzel János, Gombos Károly, Gönczy Péter, Váradai Pál, Gödry Jenő, Ferencz Dénes, Ortner Mihály, Dicsinszki Antal, Beke József, Ferencz Károly, Kálnoki János és Goppold Gyula) elrendelt a választást és másfélórát határidőt külfizte a választásra három szavazatszedő bizottságot küldött ki.

Nevezetesen: a tanácsosi és adóügyi állásra való szavazatok szedésére dr. Boross György elnöklöte alatt dr. Mustárdy Miklós és dr. Szöllősy Gábor a közgyűlési terembe; a három rendőrkapitányi állásra beadott szavazatok szedésére Szekula Ákos elnöklöte alatt Merza Gyula és Gál Endre a polgármesteri hivatalba és végül ugyancsak a polgármesteri hivatalba lettek küldve dr. Menyhárt Gáspár elnöklöte alatt Tokaji László és Szigethy Gábor a kerületi jegyzők állására beadott szavazatok szedésére.

A szavazatok szedését már berekesztették, mikor Béli főispán a kerületi jegyzők urnájához lépett és kijelentette, hogy a jelöltek kihirdetése körül szabálytalanság történt, kérte tehát a bizottságot, hogy a szavazást szüntessék be, mert ezekre az állásokra új választást fog kiűzni.

Közben a másik két urnánál befejezték a választási munkát, mire a főispán megnyitotta a gyűlést és felszólította a bizottság elnökeit, hogy jelentésüket tegyék meg.

Elsőnek dr. Boross György olvasta fel jelentését. E szerint a tanácsosi állásra leadtak 93 szavazatot, melyből kettő érvénytelen volt. A szavazatok következőleg oszlottak meg:

Dr. Nagy Mór 37. — Dr. Nemes Ferenc 54.

zeneköltő sem; de a mit e téren alkotni tudtak, az nem volt egyéb, mint konvencionális alkalmazása a végtelen melódiaúknak, recitativoknak végnélküli sorozata, a belcanto indokolatlan mellőzése, matematikailag kombinált átmenetek, harmoniai bizarrságok, — de eredetiség és önállóság nélkül; mely a nagy szellemóriás kezében századokra szóló fundamentális alkotássá, az utánaöknél pedig sovány és felszék kísérletekké vált, melyek a didaxis előtérbe hozásával elnyomnak minden inspirációt. Erkel nem követi vakon a bayrenthi mestert; egyéniségét mindig felszínen tartja, de a hagyományok szuggéráló hatása elől kitérni nem tud.

Szerencsésebben lép föl »Brankovics György« című operájával, melynek zenéjében visszatér a nemzeti elemhez, mely kiváló anyagot nyújt itt a magyar, szerb és török zene egyesítésével. S minő mesteri kézzel visz véghez Erkel a titáninak nevezhető feladatot; mint választja ki minden elemből a jellegzetes és kidomborodót; hogyan zenésíti meg a poétikus népies részleteket; minő szónoki szárnyalással, minő változatos koloritál, karakterisztikus hangszerezéssel követi zenekarában Odry Lehel laposra írt szövegének ritmikai, frazirozási és prozódiai nehézségeit! Hogy e műnek, valamint Bánk bánnak szövege a hyperloyalitást sérti, avagy a történelmileg indokolt részletek az esztikai jóízléssel jönnek ellentétbe, mind olyan vádak, melyek nem indokolják kellően, azt a mellőzést, melylyel a magyar színházak Erkel e művét szinte számbúzik deszkáikról. Hogyan szerezzünk nevet és hírt a magyar zenének, ha magunk nem apóljuk kellően nemzetünk művészeti termékeit, ha minden zenei törekvéssel szemben rezervált állásba helyezkedünk, a mely igazán magyar?

A »Névtelen hősök« megkapó részleteiben, de egységes művészi hatást nem gyakorol a hallgatóra. A Toth Edő hangulatos, népies zamatú verseire irt magyaros dallamfűzések itt nem teszik azt a hatást, mint Erkel többi műveiben, mivel az epi-

## TÁRCA.

## Erkel Ferenc emlékezete.

A ki június tizenötödikén végig halad a keresepi temető sírjai között, egy egyszerű siron, díszes, manzoleum alatt korszort fog látni, szalagján e felirással: »Erkel Ferencnek — az orsz. m. kir. zeneakadémia.« Egyszerűen, szerényen, minden ünnepélyesség nélkül teszik le a tanárok és növendékek képviselői a korszort Erkel sírjára, méltóan ahhoz a szerény egyszerűséghez, mely a nagy zenealkotónak egész életén át oly kimagasló jellemvonása volt.

S nekünk, kolozsváriaknak ennél inkább le kell rónunk e napon a magyar zeneművészet e kiválósága iránt a kegyelet és emlékezet adóját, mert városunk ugyszólván a magáénak nevezheti őt s részt kérhet abból a dicsőségéből, mely őt a haza hősei között és külföldön is a zene hivatott ápolói körében a legkimagaslóbb polcra emelte. »A mi vagyok, azt mind Kolozsváron töltött éveimnek köszönhetem« — e szavak nem egyszer hangzottak el a nagy zenealkotó ajkáról. A szellemi elnyomtatás keserű éveiben valóságos oázis volt Kolozsvár közléte a kulturális élet terén: az első állandó színház, tudományos egyesületek, tudomány- és művészetért mindig áldozni kész főurak egyaránt hozzájárultak ahhoz, hogy Erdély fővárosa irodalom és művészet terén vezetőszerepre legyen hivatva az országban. Innen indul ki az ifjú Erkel Ferenc működése is, a ki a század harmincas éveiben mint a kolozsvári színház karnagya működött.

Már ez időben mint kiváló zenesz és jeles zongoravirtuóz tette híressé nevét. Ismerte ugyszólván az egész zeneirodalmat: Bach, Beethoven, Hajdó, Mozart, Weber klasszikus művei hangversenyeinek műsorán állandóan szerepeltek. Mint a kolozsvári zeneművelő közönség körében alakult hangversenyi zenekar karnagyának alkalma



Az adótsízi állásra leadtak 85 érvényes szavazatot a következő arányban: Szenkovics Jenő 27. — Potor Dezső 47. — Tarnai Sándor 11.

A főispán ennek megfelelően a tanácsai állásra dr. Nemes Ferencet és az adótsízi állásra Potor Dezsőt jelenti ki megválasztottnak. (Éljenezs.)

Ezután Székula Ákos tette meg a jelentését a három rendőrfogalmazói állásra leadott szavazatokról. Leadtak 88 érvényes szavazatot a következő arányban:

Tassay Gábor 82, Csoma Zsigmond 60, dr. Rimóczy József 46, Patáky Sándor 39, Schiller Ede 23, Szabó József 3.

A főispán a közgyűlés eljenzési közepette a három rendőrfogalmazói állásra Tassay Gábor, Csoma Zsigmondot és dr. Rimóczy Józsefet jelenti ki megválasztottnak. Azután sajnálattal jelenti a főispán, hogy a kerületi jegyzők jelöljei névsorának felolvasásánál elnézés történt. Újlag felolvasa a névsort és a választást délutánra tűzte ki. A választás megejtésére dr. Székula Ákos elnöksége alatt Tokaji Lászlót és Szigethy Gábert kelt fel.

#### Délután.

Fél öt felé járt az idő, mikor a szavazatszedő bizottság befejezte működését, mire a főispán nyomban megnyitotta a közgyűlést.

Székula Ákos dr. felolvasta jelentését, hogy 58 szavazatot adtak le a következő arányban:

Ferencz Dénes 53, Ortnér Mihály 52, Gombos Mihály 51, Dicsenysky Antal 50, Wenzel János 49, Gódry Jenő 36, Gónczy Péter 29, Beke József 1, Váradai Pál 22, Ferencz Károly 12, Kálnoky János 1, Goszpold Gyula 15 szavazatot kapott.

A főispán a hét első jelenté ki megválasztottnak. Az eljenzés csillapultával elrendeli a főispán a választást a második aljegyzői állásra. (Jelöltek: Föder Ottó, Szabó Gyula és Kiss Márton) továbbá az első osztályú rendőrfogalmazói állásra (jelöltek: Király Kajos és Láng Oszkár) és végül az adótsízi állásra (jelöltek: Novák Albert és Dénes Dezső). A választás megejtésére három bizottságot küldött ki és pedig az aljegyzői állásra szűk szavazatok beszedésére a közgyűlési terembe Tanács József elnöksége alatt dr. Mustárdy Miklós és K. Kőnczey Imrét; az első osztályú rendőrfogalmazói állásra dr. Tutsek Sándor elnöksége alatt Kuskó Istvánt és Merza Gyulát a polgármesteri hivatalba és ugyanoda az adótsízi választás megejtésére dr. Papp József elnöksége alatt Székula Ákos, Gábor és Gál Endrét. A félóra elteltével a főispán elrendeli a választás eredményének felolvasását.

Tanács József jelenti, hogy a második aljegyzői állásra leadtak összesen 73 szavazatot, ebből 1 érvénytelen. A szavazatok aránya a következő volt: Föder Ottó 70, Kiss Márton 2.

A főispán Föder Ottót jelenti ki megválasztottnak. (Éljenezs.)

Ezután dr. Tutsek Sándor olvasta fel jelentését. Az első osztályú rendőrfogalmazói állásra leadtak 73 szavazatot, melyből 2 érvénytelen volt, a szavazatok következők voltak: Király Lajos 69, Láng Oszkár 2.

Mire a főispán Király Lajost jelenti ki megválasztottnak.

Végül dr. Papp József jelentette be, hogy az adótsízi állásra leadtak 73 érvényes szavazatot, a következő eredmény: Novák Albert 62, Dénes Dezső 11.

Miután a főispán az előbbi megválasztottakat jelenti ki a gyűlés felüggesztte, míg a kandidáló bizottság a többi állásra a kandidálást megjelöli. Ennek végzetével gyors egymásután jötték meg a választást a következő eredményekkel:

zódjelenetekben kiemelkedő hatás az egész hangulat összenyomását csökkenti. Kiemelkednek a részletekből Ilona ábrándozása eltávozott honvédek után és a harcias honvédtakaró, mely a néhány év alatt a magyarországi dalárdáknak egyik pár excellence programdarabja lett.

Az új Operaház megnyitóját előadására készült Erkel „István király“a, mely ismét a hódító Wagner-kultuszról meríti létjogosultságát. Ez irányzat pedig, melyet újabb szerzők is mód nélkül kultiválnak, szerencsétlen és stílusellenes. Mert a magyar zenét kivetkőztetni a maga népies és nemzeti mivoltából és kozmopolitikus jelmezbe öltöztetni, éppen annyit jelent, mint árvalányhaját tűzni egy „à quatre epaingle“ felöltözött dandy cilinderebe.

A wagneri forma a maga eredetiségében nemzetközi irányú s bár tárgya tulajdonképpen valamilyen germán hősmunda, a német népies motívumokat sohasem hallunk csendülni Wagner partitúráiban; míg a magyar zene tisztán és teljesen a nép lelkéből fakad, attól el nem választható s minden eszében irányban véghezvitt reformkísérlet csak a nemzeti zene teljes feladásával vihető keresztül. Egy magyar történelmi alakot pedig, a miú Sz. István király alakja, megrajzolni olyan zenével, mely magyar jellegzetességgel nem bír s benne egy ultramodern irányzat a praedominans elem, valóban szerencsétlen kísérlet, mely székepszisúnl egyébre nem vezethet. Megvannak „István király“ban is a nagy zeneköltő kiváló tulajdonságai a nagy tudás, a koncepció ritka ereje; de hiányzik belőle az, a mi oly maradóan becsúsz teszt Erkel előbbi műveit: az eredetiség és a zene pszichológiai hatása.

Es végre, hogy sok kisebb művei közül még csak egyet említsünk a „Hymnus“, Kőlcsey remek költeményére írt fenséges zene, mely azóta egészen átmélt a magyar nemzeti öntudatba, mely minden ünnepélyes alkalommal főhászként száll fel minden magyar ajkáról, a maga nemes egyszerűségével, magyaros ritmikájával és

#### Harmadik aljegyző.

A kandidáló bizottsága III-ik aljegyzői állásra Pethő Józsefet, Erdős Gyulát és Kiss Mártont jelölte. Szavazatszedő bizottság: Pollák Lajos elnök, Szöllősy Gábor és Gál Endre biz. tagok.

Beadott összesen 72 szavazat. Ebből Pethő József 70 szavazatot, Kiss Márton 1 szavazatot kapott; egy szavazat pedig megsemmisítették. Ennélfogva Pethő József választott meg.

Minősítéshez kötött rendőrfogalmazói állás.

Jelöltetett Láng Oszkár, Szabó Gyula és Keserő Péter. Szavazatszedő bizottság: elnök Biró János, Böhm Mihály és Feder Ottó biz. tagok.

Beadott összesen 67 szavazat. Keserő Péter kapott 49 szavazatot. Láng Oszkár 18 szavazatot. Ennélfogva Keserő Péter választott meg.

#### Rendőrfogalmazói állás.

Jelöltetett: Mihály József, Schiller Ede és Mester Károly. Szavazatszedő bizottság: Kanitz Jenő elnök, dr. Jeszenszky Gyula és Mustárdy Miklós biz. tagok.

Beadott összesen 70 szavazat. Ebből: Schiller Ede kapott 42 szavazatot, Mihály József 27 szavazatot, egy szavazat megsemmisítették. Ennélfogva rendőrfogalmazónak Schiller Ede választott meg.

#### Két I. oszt. tanácsi fogalmazó.

Jelöltettek: Polyovits János, dr. Kultsár Antrás, Novák Béla. Szavazatszedő bizottság: Tanács József elnök, Eszterházy László, Föder Ottó.

Beadott összesen 65 szavazat. Ebből Polyovits János 60, dr. Kultsár András 58 és Novák Béla 5 szavazatot kapott. Ennélfogva Polyovits János és dr. Kultsár András választott meg.

#### Két II. oszt. fogalmazói állás.

Jelöltetett: Erdős Gyula, Kiss Márton és Novák Béla. Szavazatszedő bizottság: elnök Merza Gyula, Mustárdy Miklós és Gál Endre tagok.

Beadott összesen 64 szavazat. Ebből kapott Erdős Gyula 57, Kiss Márton 51, Novák Béla 17 szavazatot. Ennélfogva megválasztott Erdős Gyula és Kiss Márton.

#### Rendőrfogalmazói állás.

Jelöltetett: Mihály József, Szabó Gyula és Mester Károly. Szavazatszedő bizottság: elnök B. Bak Lajos, biz. tagok: Tarnay Mór és Pethő József.

Beadott összesen 58 szavazat. Ebből kapott Mihály József 57 szavazatot, miert is megválasztottnak jelentették ki.

Ezzel a választások be is fejeztettek. A főispán háromnegyed 7 órakor felfüggesztette ma d. e. 12 óráig az ülést, amikor is a megválasztott tiszviselők esküvételére követezik.

#### A választáson részt vettek:

Bizottsági tagok: Adorján György, B. Bak Lajos, Benel Ferenc t. tiszti főjegyző, Betegh Péter, K. Biasini Sándor, Biró János, Bogdy István, Dr. Boros György, Böhm Mihály, Dr. Csipkés Károly, D. Deák Albert, Dr. Deák Albert, t. tiszti főjegyző, Dobál Antal t. tiszti főjegyző, Donogán Gerő, Engel Gábor, Dr. Fabinyi Rudolf, Dr. Farkas Lajos, Dr. Felitzsch Arthur, Ferenc József, Gáman Zsigmond, Dr. Gerssich Gusztáv, Dr. Gidófalvi István, Gombos Ferenc, Havas Ámin, Havas László, Hirschfeld Károly, Dr. Isaku Aurél, Kanitz Jenő, Dr. Keeskemény István, Kiss Sándor igazgató, Kiss S. olajgyáros, Kovács István, Kuskó István, Kőnczey Imre, Lendvay Emil, Lósy Béla, Dr. Lukács Adolf, Dr. Menyhárt Gáspár, Merza Gyula, Merza Lajos, Nagy Dezső, Nagy Gábor, Nagy János, Nagy Lajos, Dr. Ováry Kelemen, Papp Leontin, Dr. Papp József, Dr. Pisztor Mór Pál

ünnepélyes hangulatával örökbecsű közkincsévé vált nemcsak a magyar zeneirodalomnak, hanem helyet kér a maga számára a közélet minden ünnepies megnyilvánulásánál.

A 80-as években jól megérdemelt nyugalomba vonult az agg poéta, de örökségül hagyta művészetét fiainak, Sándor és Gyulának. Ez időtől 1893. június tizenötödikén az egész nemzet gyászára bekövetkezett haláláig csak ritkán vette kezébe a karmesteri pálcát nyugalmát csak működésének 1886-ban ünnepelt félézsádos jubileuma szakította félbe, mely alkalommal Jókai Mór üdvözölte a nyugalomba vonult agg zeneköltőt. „Erkel Ferencnek még élő alakja — így szól nemrég elhunyt kosztorus költőnk magas szárnyalású beszédje — versenyez emlékszóbrával, melyet a magyar kegyelet a művészet templomának homlokára helyezett. Ők egymást üdvözöltek naponta: fedetlen fővel a szobor, s kosztorus fővel az élő. De még nagyobb kegye a sorsnak, hogy Erkel Ferenc alkotását mesterökkel együtt élnek. A zeneköltő megőszült, de művei ifjan maradtak.“

A költő meghalt, de fényes örökséget hagyott ránk: a magyar zene fejlesztésének feladatát.

Haladni a megkezdett úton: ez a cél; haladni a megjelölt úton: ez lehet az eszköz.

Ö megmutatta az utat, melyen a magyar zene a kívánt magaslatra emelhető: az utókor feladatává lett az ő eszményének megvalósítása.

Lehetnek a vannak is, kikaek kísérlete nyomtalanul vész el a művészet végtelen bircdalmában; de hiszünk, hogy jön majd valaki, a kinek kezében testet ölt az eszme: a valódi, hamisítatlan magyar zene a dalmiában.

S ez a valakit második Petőfi-ként fogja üdvözölni a világszeneirodalom.

#### Rozenfeld Aladár.

György. Pollák Lajos, Reimann Károly, Ifj. Reményik Lajos, Reményik Viktor, Rucska Lajos Somodi István, Dr. Szádeczky Lajos, Dr. Szamosi János, Szántó Bertalan, Szekula Ákos, Szilágyi Lajos, Tanács József, Tokaji László, Dr. Tutsek Sándor, Dr. Váradai Aurél, Zágoni Szabó Mihály.

Tiszviselők: Szvacsina Géza polgármester, Salamon Antal tanácsos, Vikor Kálmán tanácsos, ár. elnök, Fekete-Nagy Béla tanácsos Dr. Esterházy László főjegyző, Tarnai Mór aljegyző (t. főjegyző) Dr. Nemes Ferenc aljegyző, Föder Ottó aljegyző, Gatzago Manó tiszti főjegyző, Polcz Rezső tiszti aljegyző, Dr. Hadady Endre főkapitány, Deák Pál árvászeki ülnök, Dr. Jeszenszky Gyula árvászeki ülnök, Mustárdy Miklós árvászeki jegyző, Dr. Bartha János főorvos, Tömösváry Miklós főpénztárnok, Péczy Mihály főmérnök, Lakatos Feenc főszámvívó, Gaál Endre h. alszámvívó, Szöllősy Gábor levéltárnok, Szigethi Gábor közigyám.

## ORSZÁGGYÜLÉS.

### A képviselőház ülése.

— Express üdösítés. —

Budapest, június 15.

Apnyoi dehogy is vár őszig, ahogy ma megírta a lapok. Korán reggel, friss temperamentummal, eleven, csillogó szemmel itt járkált már a folyosón és sorban barátkozott az ellenzékkel. Hosszasabban beszélt Polónyi Gézával — akitől ma nagy beszédet vártak, tele szenzációval, pikantiériával és oldaldöfésekkel — s látszott rajta, hogy számbavevési az emlékeket.

Mintha az egész egyénisége megváltozott volna azóta, hogy belefűjt hosszú időn át újra a jászberényi kúrtbe. Ami ott szorongott benne, ami ólomsúlylál nehezített rá, az a kunok között, a piactéren harosgva szabadult a tüdejéből, a multtal végeztük: kezdődik a jövő!

Ez az érdekes egyéniség köztötte le leginkább az ülés előtt a folyosón a figyelem. Egyebekben is mozgalmak voltak kűnn a kép. Mintha csak kezdődött valami élet ott, a hol ugy látszott már sohasem virrad meg....

Az ülés fél 11 órakor nyitotta meg Percel Dezső elnök. A jegyzőkönyv hitelesítése után Sziklay Ede, Szaczelláry György és Pap Elek képviselőknek adtak szabadságot. Néhány vidéki felirat után — köztük volt a Vas Gereben ünnep meghívója is — felolvasták az indítványkönyvet, melybe Sebess Dénes írt indítványt a széki telek könyvek általános helyesbítése tárgyában s az interpellációs könyvet, melybe Rátkey László, Nagy Gábor és Papp Zoltán jegyezték interpellációkat. Az interpellációkra délután fél 2 órakor térnek rá. Trauschenfels Emil a IX. birálóbizottság tagja letette még az esküt, azután rátértek a napirendre.

#### Az indemnitás.

Tisza István volt az első szónok. Az eddig lefolyt vitában annyi konkrét váddal támadták meg a kormányt, hogy már most reflektálnia kell azokra! Röviden beszél, mert nem óhajti a vitát nyújtani. Komjáthy Béla a pénzügyi szempontból támadta a javaslatot s követelt mások is a példáját. A képviselők kiemelték, hogy a kormány a takarékoskodik hangzottát s mégis fokozottab terheket vállalt el a hadügyi és belügyi téren. A kormány bemutatkozása kor azért hangsúlyozta a takarékoskodik, mert tudta, hogy az állam bizonyos obligát vállalt már, a miből származó reneget megterhelhetése csak akkor bírják el, ha egyekben szigorúan takarékoskodnak.

#### A katonai terhek.

A pénzgyi terheknek másik faktorával s a katonai kiadásokkal is szemben állunk. Tiszának mindig az volt a meggyőződése, hogy krajcárral sem ad többet, mint a mennyit kell, de a mi kell, azt fizetjük.

Szatmári Mór: Akár birjuk, akár nem! Menjen tönkre az ország!

Tisza István: A katonai terhek igen súlyosak, de a mi pénzügyeinket nem a militarizmus túltengéseit tették ilyen válságosakká. Nézzük a többi tárcát....

Szatmári Mór: A közoktatásügyit példánul!....

Tisza István: A magyar költségvetés 1879 V/21 J. 1890-ben 8¼% 1990 7 százalékat tette a közös költségek. A miniszterelnök ezután a költségvetés egyes tárcáit veszi rendbe, hogy megmutassa, hogy nem a katonai terhek a legsúlyosabbak. A nemzeti fejlődés költségei 400 százalékkal, a katonai költségek 50 százalékkal emelkedtek. (Nagy derűtség.)

Olay Lajos: Még kűsűti, hogy keveset költünk katonákra.

Szatmári Mór: A honvédek benne vannak?

Rákosi Viktor: E számítás alapján Pitreich jövőre megint 400 milliót kér. (Nagy zaj.)

Tisza István: Teljes joggal vonhatja le számadatából azt a következtetést, hogy nem a katonai kiadások okozták a pénzügyi zavarokat. Komjáthy azt mondta, hogy a 450 millió katonai követelésekkel még a kormánypártot is meglepte a kormány.

Szatmári Mór: Azokat nem lepi meg semmi!

Tisza István: Itt nem állunk új teherrel szemben. Ezekről a szükségletekről mindenkinek, akinek a hadügyi szükségletekről sejtelve volt, tudomásának kellett lennie. A már ismert szükségleteket csoportosították itt új kombinációban.

#### Egy kórház dolga.

Sághy Gyulával szemben megjegyzi Tisza, hogy ő nagyon is liberálisan bánik a számadatokkal. Így szemrehányást tetti,

hogy a tüdővészések szanatóriumára felvett 50.000 koronát törölték. Pedig 800.000 koronát tett ki a törölt summa és nem szanatóriumra, hanem kórházra kérték.

Gabányi Miklós: Tehát a tüdőbeteg haljon meg! (Nagy derűtség.)

Tisza István: Azután elmondja, hogy a fővárosban nem akart a tüdővészéseknek kórházat építeni, annál inkább, mert a kultuszminiszter tárcája terhére 5 millió korona költségen új kórházat emelnek ugys. A kormánynak takarékoságra kell törekednie. Kér lojális megbírlást.

Kubik Béla: Amilyen a mosdó, olyan a törölköző! (Nagy zaj.)

Tisza István: Hát a mosdót Rátkey adta, ő szolgált a törölközővel. S azt hiszi, a valóságnak megfelelő állításokból áll, amit a mosdóvízről nem mer állítani. Egy közbiztonsági megjegyzé, hogy ő a delegációban azt a kormányt jelentette ki hazafülnök, amely ismervé hadseregünk helyzetét, vonakodott volna a hadügyi követelésekkel elő állítani. Az ellenzék persze opponálhat, azért nem hazafülnök. (Derűtség.) Ezután még a Cunard Line dolgaival foglalkozott s kijelentette, hogy nem érheti itt a kormányt vád. Igaz ugyan, hogy az a kísérlet, mely Amerikában a hajószállalat s ezzel ellenük megindult, nem vezetett ugyan eredményre, mindazonáltal a Cunard Line maga ajánlkozott, hogy szívesen elhagyja a szerződésből az államnak azt a kötelezettségét, hogy 30.000 kirándorlót liferál. Különb Tisza tárcája tárgyalása alkalmával leteszi a Ház asztalára a szerződést.

#### 300 vagy 400 forint?

Rátkey azt is mondta, hogy a kormány 300 forintos tanítókat akar tartani. Hát ez nem áll. A minimum 400 forint, sőt a kormány hajlandó hozzájárulást adni 500 forint minimum adásához s korptólékokkal a tanító fizetését 800 forintra hajlandó emelni. Szól a katonai büntető eljárásról, amelyről kijelentette, hogy mielőbb meglegyen. Elsősorban azonban a magyar tisztek ügyét akarta végrehajtani. A többi katonai kérdést alaposan meg akarja tárgyalni. A hurokat tulfeszíteni nem akarja.

Az olasz borvám kérdéséről is beszélt. Olay Lajos felelőltette, hogy január 21-ig 1.400.600 hektoliter olasz bor jött be. Hát egy kicsit elvetette Olay a súlyot, mert csak 50.000 hektoliter olasz bor jött be. Hogy mennyi hór jött be a régi szerződés alapján, az nem tartozik ide.

Rigó Ferenc: Azt is Lukács csinálta!

Tisza István: Ott sem volt Lukács!

Rigó Ferenc: Az mindig és mindeütt ott van. (Derűtség.)

#### Bécs nem enged.

Tisza István: A népoktatási ügyről szól. Ezzel leakarják verni a nemzet elleneséit. Hívek akarunk maradni azonban azokhoz a régi tradíciókhoz, hogy e hazában élő idegen nemzetiségeknek tiszteletet megnyerjük. (Nagy zaj. Gyűlönek bennünket! — balról.) A javaslat, a mit a kormány tesz, pusztán elhatározásból támad s a nemzetiségeknek arra semmiféle befolyása nem volt.

Egy hang: Bécs nem engedi törvényne válni!

Tisza István: Férfiai szavammal jelentem ki, hogy a javaslat teljesen a mi elhatározásunkból fakadt és nem is engedünk arra semmiféle befolyást. Iskolákat Horvátországban is állíthatunk fel. Különb Horvátországban határozottan tért hódít a Magyarországgal való becsületes kapcsolat szeretete. Igaz, hogy ott is vannak izgatók, akik az alacsony néposztályok indulatából akarnak tőket kovácsolni.

Gabányi Miklós: A Khuen-Héderváry kormányzat!

Tisza István: A Khuen-Héderváry kormányzat annyi jó szolgálatot tett a magyarság ügyeinek, hogy hálára kötelezett ezzel minden magyar embert! (Nagy zaj.)

Kubik Béla: Meggyűlöltette odafenn Magyarországot!

Tisza István: A csalhatatlanságunk ilyen foka előtt letehetnek minden fegyvert. (Derűtség.) Magyarország testvéri szeretetből megad minden segítséget Horvátországnak, melyre igényt tarthat. Ez a nagy politikai gondolat világít ki a regnikoláris bizottság határozatából.

Gabányi Miklós: Csak beszéljen! Ha mi kezdjük meg egyszer, nem szerelünk le többet!

Tisza István: Az ilyen közbeszólások lezállítják a parlament nivóját. (Nagy zaj.) A kormány programja a magyar nemzeti irány felé tö. Ez nyer kifejezést minden ténykedésében. A kormány szilárdul áll a 67-es alapon. A pragmatika sanctio által elrendelt közös védelem közös hadsereget kíván még, de ebben teljesen érvényt szerezhetünk a magyar szellemnek és a magyar szónak. (Nagy zaj. Chlopy!) Ő mindig ellene volt minden agitációnak, a mely ezekből a kérdésekből támadhatott. De ha a kérdések mai napirendre kerültek, azoknak sikeres, józan megoldását követeli, kérők, hol maradt a szabadelvű politika? Hát minde, a mit a kormány tett a bomlás megakadályozására, azt a szabadelvű politika érdekében tette. (A kormánypárt percekig tüntetőleg tapsol.)

Sághy Gyula szót Tisza után személyes kérdésben, majd az elnök öt percre felfüggesztette az ülést.

#### Szünet után.

Polónyi Géza nagy beszédben fejtegeti a trónörökös családi viszonyainak kérdését. Szerinte a magyar család jog értelmében egészen kétségtelen, hogy a trónörökös nevének rangja ugyanaz, a mi a férjé. Csodálkozik rajta, hogy se a hivatalos lap, se a képviselőház nem vesz tudomást a trónörökös gyermekeinek születéséről. (Derűtség. Zaj.)

Nem tudja, hogy mindannyian egy véleményen lesznek e vele, de a saját lelki-

ismeretét akarja megnyugtani akkor, a midőn indítványozza, hogy a képviselőház szerencsekívánattal fejezze ki Ferencz Ferdinánd trónörökösnek újszülött gyermekéért. (Derűtség az ellenzéken.) Sőt, hogy lojalitásban se essen csorba indítványát határozati javaslat alakjában is benyújtja. (Viharos helyeslés az egész ellenzéken.)

Madarász József: M'gis csak nagy ürdög ez a Polónyi.

Endrey Gyula (A terembiztoshoz, ki a javaslatot az elnöki emelvényhez felviszi.): Ne siessen vele. Illendő lassusággal érjen ez elökhöz.

Gabányi Miklós: És pukkdlit vágjon, amikor átadja.

Polónyi Géza: Kéri a javaslat elfogadását. (Felkiáltások a balon és szélsőbalon: Elfogadjuk!) Igen sajnálja, hogy a miniszterelnök nincs jelen ez ünnepies alkalommal.

Lukács László pénzügyminiszter: De itt van.

Polónyi Géza: Hol?

Lukács László (A jobbközépre mutat.): Ott nil

Tisza István gróf: Itt vagyok!

Nessi Pál: Hadikkal trafikál.

Buzáth Ferenc: Csak nem figyel ide!

Polónyi Géza: Azért mégis meghallja amit én mondok.

Tisza István gróf: Meg! Meg!

Polónyi Géza: Az indemnitás vitájára tér át és kimutatni igyekszik, mennyire szemfényvesztés a miniszterelnök politikája. (Ugy van! balról.)

Gabányi Miklós: Világossá!

Polónyi Géza: Hosszan foglalkozik a kirándorlással és a kormánynak a kirándorlási társaságokkal kötött szerződésével. Ennek a megkötése nem helyes politika, mert az olcsóságon való licitálással verszemet kapnak olyan derék magyar munkások is az Amerikába való kirándorlásra, mely roánk nézve nagy veszteséget jelent. A multkoriban lennt járt Aradon. Egész csapat egész-égtől duzzadó magyar paraszt indult kirándorlásra. Megkérdezte, miért hagyják itt az országot? Hát már csak megpróbáljuk odaát a világot, hiszen csak 40 márkába kerül és még enni is adnak érte. És ez így terjed tova az egész Alföldön. (Ugy van! balról.) Hosszan foglalkozik a hadügyi kérdéssel és erős bírálat alá veszi a miniszterelnöknek ez irányban tett kijelentését.

A nemzetiségi politika valósággal szégyenre válik az országra. (Ugy van a baloldalon.) A nemzetiségek vallási autonómiájukkal egyenesen kijátszák a magyar közoktatást. (Ugy van! a baloldalon.) H lytelen az a nézet, hogy az indemnitás el kell fogadni. Hiszen akkor oda jutnánk, hogy a kormányok csak indemnitással kormányoznának. A miniszterelnök már is azon az uton van. Nos hát, ő ezzel szemben követi saját meggyőződését és az olyan kormánynak, mely most áll előttünk, az indemnitást nem szavazza meg. (Zajos helyeslés balról.)

Kubik Béla: De nem ám!

Az országban éhínség van — folytatja Polónyi — és a kormány népszerűtlenné akarja tenni a királyt azzal, hogy 4 milliót kér a főhercegek asztalára. Felhívja az ellenzékét az együttműködésre. Az ilyen követelések ellen még az obstrukció is jogosult eszköz.

Tisza István



Közzététel:  
Szigethy Gábor.

**(Rendőrség)**

Rendőrkapitány:  
Dr. Kossa Elemér.

Alkapitányok:  
Tussai Gábor

K. Csoma Zsigmond  
Dr. Rimóczy József.

Rendőrfogalmazók:  
Király Lajos

Keserő Péter  
Schiller Ede  
Mihály József.

**(Adóhivatal)**

Főnök:  
Schedmetz Marián.

Pénztárnok:  
Csipkés Albert.

Ellenőr:  
Wermescher György.

Adófőtiszt:  
Potor Dező.

Adótiszt:  
Novák Albert.

**(Ügyész hivat)**

Tiszti ügyész:  
Dr. Gajzágó Manó.

Alügyész:  
Polecz Rezső.

**(Házipénztár)**

Tömösváry Miklós.

Ellenőr:  
Fikker Lajos.

Közzététel:  
Tömösváry Zsigmond.

Kerületi kapitányok:  
Benkő Sándor

Besztercey Béla  
ifj. Czetz János  
Laffier József  
Jelen M. József  
id. Filippi Gyula.

Kerületi jegyzők:  
Ferencz Dénes

Ortner Mihály  
Gombos Mihály  
Dizsinszky Antal  
Wenczel János  
Gödry Jenő  
Gönczy Péter.

Erdész:  
Tarsoly Árpád.

Közzététel:  
Sebesi Samu.

Városgazda:  
Czecz Gyula.

Uj ember csupán egyetlenegy került be a városi hivatalnokok közé és pedig Kiss Márton, akit tanácsai fogalmazónak választottak meg.

A választások különben 1904. június 1-étől kezdve számítottak, addig még a régi tisztviselők, eddigi állásukban teljesítik kötelességüket.

**Képek**

a tisztújításról.

Kolozsvár, jun. 16.

Mozgalmas, pezsgő, eleven élet uralkodott tegnap is a tisztújítás. A választási aktus forró levegőjébe egy kis színt és poezist Szádeczky Lajos, a tudós professzor ötlete vegyített, a ki egy székre való nyíló rózsát hozott a közgyűlési terembe, szétszítva azt a városatyák, a megválasztottak és a jelöltek között. Még a saját embereinek is jutott belőle, úgy, hogy még a mindig komoly Hegyessy Vilmos gomblyukában is rózsát viritott tegnap délután. Pedig erre még Salamon Antal sem emlékszik, a ki pedig ugyan csak emlékszik mindenkor — mindenre.

A választások legérdekesebb szavazója Somodi István volt. Aki — mint őszintén bevallotta a választás vége felé — egyetlenegy szavazatot sem adott be, olyan jelölthez, a ki tényleg meg is választott volna. A III. aljegyző választásánál — e vallomás után — alig tudta kapacitálni Fekete-Nagy Béla, hogy végre erősítse meg e szabályt egy kivétellel és szavazzon Pethő József. Nagynehezen engedett Somodi a kapacitálásnak és ekkor remült meg csak Pethő József. Hátha valami csoda következtében beteljesedik Somodi István addigi fájtuma. De csodák nem igen történnek. S így Somodi szavazata sem változtathatta meg az eredményt....

A tisztújításnak egy károsultja is van. Egyik rokonszenves városatyának elvesztett az esőköpenye, miáltal — legszebb városatyái jogait — gyakorolta. Azt mondják, hogy egy jelölt vitte el, aki észrevette, hogy az illető ellene dolgozik. Másképp nem állhatott bosszút rajta, hát így keresett megtorlást. Pedig a tisztújításról ott sürgött-forgott az egész rendőrség. Sőt még Kolozsvár díze és büszkesége az u. n. „politikai detektiv” is ott gubbasztott az egyik padban.

Az eddigi városi tisztviselők közül kibuktak:

Nagy Mór,

Lévy József,

Czakó Lajos,

Szabó József,

Patkó Sándor.

Valaki hamarosan kiszámította, hogy ez a kis eset megfelel 2% újabb pótdadónak és a nyugdíj összeg 200.000 korona kölcsönkamatjának. Egy kissé drága mulatság annyi bizonyos. Hogy a számításban tovább menjünk, hát ebből a pénzből majdnem négy, négyosztályos elemi iskolát lehetne létesíteni....

Nagyon természetes, hogy a városi adminisztráció beosztása is némi változást fog szenvedni. Az építési ügyeket most már dr. Nagy Mórtól, dr. Nemess Ferenc veszi át. Ellenben a polgári anyakönyvvezető nemzeti színt szallagja valószínűleg dr. Eszterházy László mellé kerül.

— (Kölcsy Hymnusának megünneplése Kolozsvárt.) A kolozsvári Kossuth Lajos szoborbizottság június 13-án tartott gyűléséből kifolyólag, arra kéri az ünneprendező bizottságot (elnöke Vuchetich Sándor posta, távirat igazgató jegyzője Köntzey Imre) hogy a Kölcsy „Hymnus”-ának jubilaris megünneplésére az intézkedéseket folyamathoz tenni sziveskedjenek. Az ünnepély szeptemberben, vagy legkésőbb október elején lesz megtartandó. A bizottságban az ünnepély színhelyéről az új egyetemen épület szeltemeltett ki. Az ünnepélyen egy előadó ismerteti az „Isten áld meg a magyart” létrejöttét, valamint a nemzeti érzést fenntartó erjét. Ezután vegyes női, férfi énekkar, fuvó zenekar rendítendő rá a Hymnus. Ez ünnepély a szobor javára rendezetnek. Kérjük az elnökséget, az előkészületek ügyében sziveskedjék intézkedéseket tenni, gyűléseket tartani. A Kolozsvári Kossuth Lajos szobor bizottság.

— (A népoktatási törvény revíziója.) A népoktatási törvény revíziója ügyében e hó 12-én tartandó ankétra a vall- és közokt.-ügyi miniszter Elek Gyula néptanítót, az ismert pedagógust hívatta meg Kolozsmegyébe. Elek ma a déli gyorsvonattal utazik a fővárosba. Ez a meg hívás mindenesetre elismerése Elek kiváló képességeinek.

— (Egy Corvin-műemlék elárvereztetése.) A párisi Gaillard palotában a múlt héten több értékes műemlék között elárvereztek egy XV. századbéli kékre és sárgára festett majolika-vázát, melynek oldalán Mátyás király címere látható. Az értékes műdarabot, melynek árverésén a fővárosi régészeti muzeum is képviseltette magát, egy francia régiségbuvár vette meg 51.000 frankért.

— (A tanítóképződe tornaünnepélye.) Tegnapelőtt délután tartotta meg a tanítóképződe évi szokásos, tornavizsgáját, tornaversenyét és évről-évre ünnepét a Torna-Vivoda udvarán. A fiúk igen ügyesen mozgáltak a különösen a versenyszámokat tapsolta meg a szépségü műveltség publikum. A tornagyakorlatok után, az intézeti igazgató szólott a tanulókhöz s leendőletes beszédében az elismerés hangján méltatta a tornatanár érdemeit is, kinek köszönhető a szép eredmény, a mit a tanulók elérték. Szavai után a jutalmak kiosztására került a sor, melynek befejeztével, vidám hangulatban és megelégedéssel távozott el a publikum.

— (Uj ügyvéd.) Dr. Perl Alfréd a mai napon a Deák Ferenc-utca 32. számú házban megnyitotta ügyvédi irodáját.

— (A vasutasok üldözése.) A kolozsvári kir. ügyészség többek között a kis-sebesi állomás tisztviselői ellen is megindította az eljárást és pedig hivatalos kötelesség megtagadása és telefonrongálás miatt. A kir. ügyészség vádlatánca vád alá is helyezte a tegnapi napon Keceli György állomásfőnököt, Boros János hivatalnokot és Kovács András, Potó János, Boros Miklós váltóőröket. Keceli és Boros Tábor Sándor dr. Bánffy-hunyadi; a többiek dr. Ötvös Lajos kolozsvári ügyvéd védi. Az ügyészség vádlatra hivatkozik arra a kuriai döntvényre, mely szerint a vasuti alkalmazottak közhivatalnokok. A tárgyalás már ki is tűzött e hó 28-ára, de általános az a vélemény, hogy a kolozsvári kir. törvényszék felmentő ítéletet fog hozni.

— (Halálozás.) Erdős Kálmán szül. Csillag Róza életének 55-ik évében Kolozsvárt meghalt.

— (Az egyetemi tanár nagylelkűsége.) Az ifjuság iránti benső szeretetének fényes jelét adta az egyetem tudós tanára dr. Werner Rezső az által is, hogy a napokban a „Magyar büntetőjogi kézikönyve” című nagybucsk munkájából 350 példányt a kolozsvári „Joghallgatók Segélyező Egyesületének” adományozott. A tudós professzor ezzel a nagylelkű adománnyal gyarapította egyrészt a szűkölködő joghallgatók segélyezésére már negyedik évtized óta szolgáló egyesület vagyonát, másrészt elősegítette a jogász ifjuságok e nagyon értékes munkához való hozzáférhetését. Adományáért e helyen is hálás köszönetet mond az egyesület nevében Vékony Gyula elnök és Daragus András titkár.

— (Sorozat.) Tegnap reggel 7 óra körül kezdte meg a sorozó-bizottság működését a Vigadó nagyertermében. Három hónapi szünetelés után újra benépesült a Vigadó környéke; bánatos magyar nők hangzottak az utcán s a közeli korezmákból. A legények sorban felvonulnak a sorozó-bizottság mérlege alá és derült arccal jönnek le az utcára, ha a bizottság kimondta az „untauglich”-t; ellenben fájdalmas rezignációval vesznek búcsút kedvesüktől, hogyha el kell menni a császár katonájának.... A tegnapi napon az 1883. évben született hadkötelesek kerültek a bizottság elé, mely 185 állítás-köteles közül 75-öt alkalmasnak jelölt ki. A déli órákban véget ért a sorzás s ekkor az újoncok is lettek a

katonai esküt. A mai napon az 1882 és 1881. évben született hadkötelesek is előállanak utóállításra, holnap pedig az idegen illetőségűek kerülnek a sorozó-bizottság elé.

— (A földmivelésügyi államtitkár látogatása Tordán.) Tegnap érkezett Makfalva Géza földmivelésügyi államtitkár erdélyi körútjában kíséretével Tordára, a hol Betegh Miklós alispán kíséretében megtekintette a detrehemi telepeket, továbbá a tordai állami kertészetet, a celuloze-gyárt és Füzy Sándor ev. ref. lelkes szép rózsakerítjét. Délben gr. Bethlen Géza főispán az államtitkár tiszteletére fényes ebédet rendezett. Délután Makfalva államtitkár Maros-Ludásra utazott a telepek megtekintésére.

— (Elveszett.) A közgyűlési terem-ből egyik bizottsági tagnak — valószínűleg tévedésből — elvitték H. K. jegyző részvörös esőköpenyét. A tulajdonos kéri azt a kiadóhivatalban meg tudható címre elküldeni.

— (A „Kolozsvári Iparosok Hitelesítőkeze” felszámolás iránti cég értesíti az érdekelt betéttulajdonosokat, hogy a betéteknek 5-ik részletét f. hó 21-től kezdve folyósítja.)

— (A tűzértség jubileuma.) A hadsereg tűzértségének néhány tábori ezrede ez évben ünnepeli meg fennállásának 50-edik évfordulóját. A 3., 5., 8., 10. és 12. tábori tűzérzredeket tudvalevőleg 1854-ben szervezték s 1882-ben ezekből alakították a 12. hadtesthez tartozó 34. hadosztály tűzérzredet Brassó állomáshelyre. A 3., 5. ezredet Kolozsvár állomáshelyre és a 36. hadosztály-tűzérzredet Nagyszeben állomáshelyre, mely utóbbi ezred az emlékünnepélyt a Königrázi vereség évfordulójával egy napon, július 3-án fogja megtartani.

— (Lotz Károly állapota.) Lotz Károly festőművész állapotáról megnyugtató hírek érkeznek Tordáról, a hol leányánál beteg fekszik. A tudósítás szerint az agg mester állapotában folytonos javulás konstálható, úgy, hogy hozzátartozói bizonyos remélik felgyógyulását. Lotz Károly, ha állapotában tovább javulás áll be, nemskára a Semmeringre, kedvelt nyári tartózkodó helyére utazik tüdővel véget.

— (Egy vak leány vizsgálja a tanítónőképzőben.) A kolozsvári m. kir. áll. tanítónőképző intézetben egy teljesen világtalan leány néhány nap előtt fényes sikerrel tett magánvizsgálatot. A tehetséges szemévilágat megfosztott fiatal leányka Ferenczy Ilonka, Ferenczy Szolnokok-boka megyei főmunkás leánya, a ki már kicsiny korában elsajátította a vakok tapintáson alapuló írás és olvasás rendszerét s az elméleti oktatások bevégezése után a dési polgári leányiskola négy osztályából tett kitűnő vizsgálatot. A szerencsétlenségében is törekvő ambiciózus ifjú leány ezután a kolozsvári tanítónőképző intézetbe iratkozott be, a hol immár a harmadik osztály tanítványaiból állotta ki fényes eredménnyel a vizsgálatot, sőt a vizsgálat befejezte után kiváló készséggel a magyar történelemből próbatanítást is tartott.

— (Kifosztott leányka.) Nem első eset, hogy a külváros notórius gazemberei, apró, ártatlan kis gyermekekre vetik ki hálokat. Csak a napokban írtuk meg, hogy egy kis iskolás leányka fülbevalóját csalta el igérettel, egy fiatal ember s íme, tegnap már megismétlődött ez az eset, s meg is fog ismétlődni mindaddig, míg nagyobb gondot nem fordít rendőrségünk a külváros utcáira. Rosenberger Ignác fellegvári-uti lakos panaszkolta el tegnap a rendőrségnek déli 12 órakor, hogy Róza nevű kis leánya, midőn az iskolából hazatért, egy ismeretlen asszony szegődött hozzá s azon hazugsággal, — hogy édes anyja köreti, hogy adja át neki kis kékfejt fülbevalóját, hogy egy újjal, szöszel kicserélhesse — elcsalta tőle azt és elszaladt vele. Az eljárás — mint rendesen — ez ellen is bevezetett.

**SZÍNHÁZ.****Heti műsor:**

Csütörtök: A hajduk hadnagya.

Péntek: A postás fia és a huga.

\* A tegnapi előadás. Tegnap került negyedszer előadásra Rajna—Czobor nagysikerű operettje „A hajduk hadnagya” félig telt ház előtt. Ez az eredmény is a darab sikere mellett szól, ha különösen tekintetbe vesszük, hogy a színi évad már vége felé jár és a mellett még a téli szezon alatt sem igen állott egy darab negyedszer egymásután a műsoron. A szereplők a régiak voltak, ha csak azt nem jegyeztük fel, hogy egyikük-másika nagyon is figyelemfelkeltő és éppenséggel nem előnyösen játszották szerepét.

\* Rózsahegy vendégszerelése. Rózsahegy Kálmán színházunk volt kedves tagja, a budapesti Nemzeti Színház tehetséges művésze e hét végén három estén át fog a nyári színházban vendégszerepelt. A kitűnő színész három legjobb szerepében lép fel nálunk. Szombaton Gardonyi Géza kedves falusi történetében, „Annuská”-ban Balog Miklóst, vasárnap Szigeti József népszínművében, a „Cszimadia mint kísértet”-ben Fodrák Miskát, a csizmadia inast és hétfőn buc-uzóul a „Charley néjje” című kitűnő angol bohózatban Baberley szerepét játssza a vendégművész.

\* A hajduk hadnagya, Rajna és Czobor operettje ma este ötödször kerül színi.

\* A postás fia és a huga című nyári bohózat kerül színi holnap Kassai és Harkányi Gizellával a címszerepben.

**Táviratok****A nemzeti párt megalakulása.**

Budapest, június 15.

A nemzeti párt ma megalakult. Elnöknek Gullner Gyulát, alelnöknek Sággy Gyulát választották meg.

Apponyi hosszabb beszédben fejtegette, hogy hívei akaratából alakítja meg a pártot, mert munkához kell fognia. Kéri, hogy csak az jöjjön velük, akinek olyan erős a hite, mint az övé. Meggijultnak érzem magamat — mondja Apponyi. — Az események gondviselészerű láncolata vezetett vissza hozzátok: kedvetlenségem eltűnt, dolgozunk kell.

Nagy tetszéssel fogadták Apponyi beszédét párthívei.

**Az összeférhetlenségi bizottság ülése.**

Budapest, június 15.

Az összeférhetlenségi bizottság ma ülést tartott, melyen Justh Gyulának Münich Aurél ellen történt bejelentését tárgyalta. A bizottság kimondotta, hogy nincs összeférhetlenség.

**Elfogott gyilkosok.**

Nagy-Kanizsa, június 15.

Nagy kegyetlenséggel gyilkolták meg itt nemrégiben Pili Viktoriát és Bazsy Elek földbirtokost. A csendőrség a gyilkosokat három csavargó személyében elfogta, akik nemcsak ezt a gyilkosságot, de azt is bevallották, hogy a postafőnök meggyilkolását is tervezték.

**Merénylet egy tárgyaláson.**

Szabadka, június 15.

Gyöngypál István és Erdősi Herman sikkasztásért állottak a szabadkai kir. törvényszék előtt. Mikor Szerdahelyi elnök az ítélet indoklását olvasta, Erdősi közbeiktált:

— Hazudik az elnök ur! —

Lelövöm az elnököt!

Erre a fogházörök kivezettak, majd bilincsekbe verve hozták vissza. Ekkor a kézben tartott pipkáját durva, sértő szavak kíséretében az elnökhöz vágta.

A börtönből levelet írt a feleségének, melyben azt írja, hogy kiszabadulása után le fogja löni az elnököt.

**Az orosz—japán háború.**

— Legújabb hírek. —

Budapest, június 15.

Pétervárról jelentik: Stackelberg tábornoknak Miklós cárhoz intézett tegnapi távirata szerint ma kezdődött meg a küzdelem az oroszok állása ellen, hat kilométernyire Wafanhontun (Wafankout) állomástól délre. A japánok néhány erőes kíséreltet tettek arra, hogy az oroszoknak balszárnyát az állásából kiszorítsák, de az ellenség támadását visszaverték és megmaradtak állásukban. Az első ezred, mely a balszárnyat képezte, komoly veszteséget szenvedett. Quastanov ezredes ezredparancsnok, Nadotocsinszki Radoszlav hadnagy ezredsegédszt eslesek. Gern Gross tábornok jobb alsó állkapcsán egy srpneltől megsérült, azonban mégis megmaradt a sorokban.

Az orosz távirati ügynökség jelenti Mukdenből tegnapról: A Port-Arthur előtti lévő japán hadsereg iacsöngi és lubantien közötti lévő vonalon van. A két ellenséges hadsereg előlőrső napoként csatároznak egymással. Nem nyernek megerősítést a Port-Arthur megrohanásáról szóló hírek.

Felolós szerkesztő:

**HERCZEG JENŐ.**

Laptulajdonos:

**GOMBOS FERENCZ.**

**NYILTTÉR.**

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy fényképészeti műtermemet előbbi helyén **Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt**

a mai kor igényeinek megfelelően berendezve újlag megnyitottam és a legmodernebb gépekkel felszereltem.

Műhelyemben készülnek a legkisebb alakú a legnagyobb nagyságig, úgy fényes mint matt kivitelű platin képek, aquarell és olaj festmények, nagyítások. Elvállalom házon kívüli csoport, táj- és épületek felvételét. Társas vagy családi képeknél nagy árkedvezmény. — Pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról előre is biztosítva, maradok teljes tisztelettel

**Csizhegyi Sándor,**

174 17—\*

fényképész.

**Magyar Számitoló****és Pénzváltó Bank**

erőlyrészi fiók-osztálya

Kolozsvár, Mátyás király-ter 29. sz.

— (Bánffy-palota.) —

A nyári időnyre a **magán pénztárak** (safe deposit) használatára 3 hav időtartamra

**külön bérletet nyit!**

Már 10 korona csekély díjért rekeszek bérelhetők.

A fűrdőző és elutazó közönségnek ajánlja hitelleveleit és utalványait a világ minden piacára.

**Törlesztéses jelzalog-kölcsőneit**

bérházakra és földbirtokra a legversenyképesebb feltételek mellett

Tőkebefektetésre saját kibocsátásu

**4%-os zálogleveleit,**

melyek katonai házassági biztosítéokra a legalkalmasabbak. 3309 5—10

Ma csütörtökön,

és a következő napokon a

**Kis Pipa**

vendéglő kerthelyiségében

az I-ső Szabadkai Salon Tam-bura zenekar és Énektársulat

**Nagy Zene-Estélyt**

tart.

Naponként válogatott műsor és föllépte a zenekar közkedvelt variete komikusának:

ooo ooo Kiséri Sándor urnak. ooo ooo

Hideg és meleg étkék.

Gróf Teleky-féle hegyaljai borok és ooo ooo Dréher sör kapható. ooo ooo

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve ooo teljes tisztelettel ooo

**A TULAJDONOS**



Sz.: 642—1904.  
vhtó.

## Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ennel közzhírre teszi, hogy a Kolozsvár városi kir. járásbíróságnak 1904. évi Sp. IV. 70/3. számú végzése következtében dr. Poruliu Viktor ügyvéd által képviselt Sarga Kristóf javára dr. Poruliu Viktor és férje Zsille János ellen 302 kor. a járműkai erejéig elrendelt és 1904. évi április hó 20-án fogatott kielégítési végrehajtás után felfoglalt és 8646 korona 30 fillérre becsült következő ingóságok, úgy mint: cukrászüzlet-berendezés, bútorok, stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvári kir. bíróság 1904. évi VI. 683/2. számú végzése folytán 302 kor. tökévelés, ennek 1903. évi április hó 10. napjától járó 5 százalékos kamatai, váltódíj, és eddig összesen 67 kor. 62 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 5-ik szám alatt és folytatva Monostori-ut 83-ik szám alatt leendő megtartására 1904. évi június hó 16-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet igénynek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1904. évi június hó 3. napján.

Papp Jenő,  
kir. bir. végrehajtó.

3354 1—1

Sz.: 249—II.—1904.

vhtó.

## Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ennel közzhírre teszi, hogy a grázi, a budapesti és a Kolozsvár vidéki kir. járásbíróságnak 1904. évi 16. II. 839/3. V. 307. és V. 47/3. számú végzése következtében Dr. Karl Merk, Dr. Schwartz Ede és Körmendi Gy. ügyvéd által képviselt Kiehlhauser grázi cég, Hercig Miksa és Dietrich és fia cég javára Kócsy B. Géza ellen 26 kor. 81 fillér stb. tökévelés és járulékaik erejéig 1904. évi április hó 7-én fogatott kielégítési végrehajtás után le- és felfoglalt és 619 koronára becsült következő ingóságok u. m. házbeli bútor és gyógyszerári felszerelvények nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár vidéki kir. bíróság 1904. évi V. 47/3. számú végzése folytán 26 kor. 81 fill. tökévelés, ennek 1903. évi jan. hó 1. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 45 kor. 03 fillérben, továbbá 74 kor. 52 fill. töké, ennek 1902. július 1-től 5%, 24 kor. 20 fill. költség, 71 kor. 10 fill. és 87 K. töké és jár. bíróilag már megállapított költségek erejéig Gyula községben, adós lakásán leendő eszközölésére 1904. évi június hó 30-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet igénynek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1904. évi június hó 6. napján.

Piger János,  
kir. bir. végrehajtó.

3352 1—1

HOGY EGÉSZSÉGÜNKET ÓVJUK, IGYUNK

**K. IMPER**

**REPÁTI**

BÁTHORI-FORRAS  
GYÓGY-SAVANYÚVÍZET

M. kir. B. ut. Gyógyfürdő melletti  
6291/1911. 1200. szám.

Kolozsvári

## Takarékpénztár és Hitelbank

Részvénytársaság.

Alaptőkéje: 1.200.000 korona teljesen befizetve.

Tartaléktőkéje 204.144 kor. 89 fill.

Betétek könyvecskékre, pénztárjegyekre és folyószámlákra K. 9.011.613.20

Irodák:

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizet vissza.

Rövid, vagy hosszabb lejáratu, közönséges, vagy törlesztéses kölcsönöket nyújt ház- és földbirtokra

10-től 50 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat- és tőketörlesztési hányad mellett s azokat készpénzben fizeti ki.

Régibb és magasabb kamatu jelzálog-kölcsönöket igen előnyös feltételek mellett konvertál, s mindennemű ilyen ügyletet a leggyorsabban bonyolít le.

Leszámlít magán vagy üzleti váltókat a legmérsékeltőbb kamattal alkalmazása mellett.

Vásárol és elad, valamint előlegeket nyújt zálogkölcsön, vagy folyószámla alakjában értékpapírokra és ilyenek vételét, vagy eladását legelőnyösebben közvetíti.

Bevált értékpapír-szelvényeket és sorsolt értékeket.

Pénzelőlegeket nyújt a Máv. kolozsvári állomásának közvetlen szomszédságában fekvő szakszerűen kezelt kőszaktárába betárolt gazdasági terményekre, igen előnyös feltételek mellett.

Kölcsön-zsákokat nagy mennyiségben és mérsékelt használati díj mellett bocsát a gazdaközönség rendelkezésére.

Kézi-zálogosztályában (Király-utca 3. sz. a.) pénzelőlegeket ad arany- és ezüsttárgyakra, valamint bármennyű ingóságokra a törvény által megszabott kamat mellett.

Családi okok miatt  
egy jó forgalmu

## fűszer üzlet dobánylőzsdével, italmérésel kedvező feltételek mellett azonnal eladó.

Czím a kiadóhivatalban

Legolcsóbb politikai napilap  
a korán reggel megjelenő

## UJSÁG.

Előfizetési ár:

Egy óra — — 2 korona.

A legjobb minőségű  
és mindennemű  
enni, befőzni és lekvárnak

0000 való 0000

## GYÜMÖLCS

a legolcsóbb napi árban, utánvét  
mellett, 5 kltól kezdve kapható:

Ifj. Galvács Lászlónál  
KECSKEMÉTEN.

3351 1—30

## Biztos exisztencia!

Ügyes és gyakorlatlalt bíró jobb módu

## KERESKEDŐK

kik vállalkoznak különböző consum cikkek privát embereknek való eladására, tisztességes megélhetést biztosíthatnak, ha egy igen előkelő hamburgi czéggel lépnek összeköttetésbe.

3346 1—3

Ajánlatokat lapunk kiadóhivatalába kérünk R. S. 12. jellel.

Ajánlatokat kérünk németül, hogy azokra kimerítően válaszolhassunk.

## Értesítés:

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a

## Zálnoki éttermet

00 00 átvettém. 00 00

Magyar konyháról, izletes ételekről, kitűnő jó borokról, kifogástalan, szolid és pontos kiszolgálásról gondoskodtam.

Ugyanitt a gyógyfürdő-telepet

tisztán kezelt izraelita konyhával is berendeztem.

A nagyérdemű közönség b. pártfogásába ajánlom magamat, maradtam kiváló tisztelettel:

## NAGY ÁRPÁD vendéglős.

Ujság  
Kiadóvállalat

GOMBOS FERENCZ  
Kolozsvár, Egyetem-utca 7.

ELSŐRANGU

„Lyceum“

## Könyvnyomda

Az erdélyi részeken legjobb hírnévnek örvendő Lyceum-nyomdát négy gyorsasáttal és a legmodernebb gépekkel megtelefő betűanyaggal szereltem fel, úgy, hogy a könyvnyomdai munkák kiállítását tekintetben nemcsak a helyi, hanem bármely fővárosi nyomdával szemben is kiállok a versenyre.

Vidéki megrendelések leggyorsabban eszközöltetnek.

## Valódi erdélyi hegyaljai tisztán kezelt Borok — Ötvös Dánielné pinczejéből.

Telefonszám: 511.

2982 99—104

### Bizományi raktárak:

Adi László: Deák F.-u. Telefon 470.  
Fuhrmann Károly:  
Wesselényi Miklós-utca 10. Telef. 429.  
Kondász Dániel: Mátyás kir.-tér 25.  
Irimias Tivadar: Arany János-tér 2.  
Bühm Konrad: Jókai utca 11. sz.  
Nyisztor Gergely: Hunyadi-tér 6. sz.  
Balogh János: Trefort-utca 20. sz.  
Pardi Sándor: Akácfa-utca 3. sz.  
Kövénydi Károly:  
Kossuth Lajos-utca, Haller ház.  
Nyikora Anna: Rudolf-utca 64. sz.  
Rozenzweig Antal:  
Szechenyi-tér 39. Telefon 436.

Telefonon megrendelhető és minden időtájban hazaszállítatik!  
Ünnepnap és vasárnap csak délelőtti 10 óráig.

## Ötvös Dánielné, KOLOZSVÁRT,

Óvár, Bocskay-utca 1. szám,  
Mátyás király születési háza szomszédságában).

### Fehér borok zárt palackban

a 70 és 35 centiliter

|                               | 70 centilit, 35 centilit, zárt palackban | kor.-ban | kor.-ban |
|-------------------------------|------------------------------------------|----------|----------|
| Leányka erdélyi különlegesség | 1.20                                     | —,70     |          |
| Asszu édes                    | 1.60                                     | —,90     |          |
| Asszu finom                   | 1.20                                     | —,80     |          |
| Sauvignon-Semillon            | 1.20                                     | —,70     |          |
| Muskotály                     | 1.20                                     | —,70     |          |
| Risling erdélyi különlegesség | —,90                                     | —,50     |          |
| Som                           | —,90                                     | —,50     |          |

### Vörös borok zárt palackban

a 1/4 liter

|                 | Literenként zárt palackban koronában |
|-----------------|--------------------------------------|
| Egri bikavér    | 1.60                                 |
| Egri piros      | —,84                                 |
| Elsőrendű piros | —,84                                 |
| Carbenette      | 1.—                                  |
| Schiller        | —,68                                 |

### Fehér borok zárt palackban

a 1/4 liter

|                         | Literenként zárt palackban koronában |
|-------------------------|--------------------------------------|
| Hegyaljai pecsénye      | 1.10                                 |
| „ Asztali I. osztályu.. | —,84                                 |
| „ „ II. „               | —,72                                 |
| „ „ III. „              | —,60                                 |
| Ménési pecsénye         | —,90                                 |

Ezen árak mellett a fogyasztási adó már ki van fizetve!  
Ezen árak bárhova hazaszállítva készpénzfizetés mellett értendőek. — Üvegek 15 napra kölcsönkép adtnak.

## Ping-Pong (asztali tennis) és Croquet-játékok.

## TENNIS-felszerelések!

Lawn-Tennis teljes felszerelések 80 k.-tól feljebb.

Lawn-Tennis Raketek a világhírű bostoni Wright and Ditson czégtől „The Star”, „The Hub”, „The Longwood”, „The Park”, „The Champion”, „The Surprise” darabonként 6 koronától 40 koronáig minden súlyban.  
Raket prések 1, 2 és 4 rakethez.  
Raket tokok vitorlavászonból és vízmentes Gummi szövetből 2 kor. 50 fillértől 8 koronáig.  
Raket állványok egyszerű és fényezett kivitelben.  
Raket conserváló olaj és lack.

Gummihüvely és szalag raket nyélre.  
Tennis-hálók kender-zsinégből — kátrányal vízmentesítve, a legegyszerűbbtől a legjobb kivitelig, ugyszintén feszítő-sodronnyal.  
Hálószerző oszlopok és feszítő kötelek.  
Tennis-pálya bekerítő háló kender-zsinégből, kátrányozva, vagy horgonyosodronnyból méterenként.

### Tennis labdák:

Championship F. H. Ayers „The Standard” „The Star”  
„The Falcon” Wellfried Terrakotta Wellfried Regulation bevont  
Labdaszedő hálók, Labdagyjűtő kosarak, Pályajelzők stb.

Tennis cipők Gummi vagy bivalybőr talppal, ingek, övek, sapkák és kalapok

Utazási cikkek: 2613 313/360

Plaidek légpárnák, kézi és ládabőröndök, kocsitakarók stb. stb.

Vesszőből fonott kézi- és uti-kosarak bélelve és béleletlenül, betéttel vagy a nélkül.

## Fényképező készülékek!

Állványos, kézi és zseb  
fényképező gépek!  
Nagyító készülékek  
Lencsék (objectivék) és pillanat-zárak!

Minden méretű:

Fényérzékeny üveglemezek:  
Lumier Ideal  
Germania Ringler  
Agfa Schelsner  
Hélios E. Schaterra  
Kodak és Agfa görbültek

Fényérz. másoló-papírok:

Dr. Kurz matt és fényes  
Celloidin papírok.

Dr. Leiner-féle fényes és matt Celloidin papírok és matt Celloidin papírok

Celloidin- és Brom-  
ezüst levelező lapok.

Velox, Lenta, NPG,  
Germania, Electro,  
Bromezüst papírok.

Fényképezési lámpák, másoló keretek,  
üveg és porcellán fűrésztő talak, Cartonok, Passepartoutok és Albumok stb.

Ugyszintén a fényképezéshez szükséges — itt fel nem sorolható — kellékek dus választékban találhatók.

Valódi angol- és francia illatszerek!

Állandó nagy raktár  
Grammophonokban és gramophon-lemezekben

## Deák Ferencz - utca 12.

— szám alatt —

Adler-féle házban

## egy étterem

és melékelyiségei  
egy vagy több évre

## Kiadó!

A feltételek iránt értekezhetni lehet:

## Gombos Ferencz

nyomdatulajdonosnál

Kolozsvárt, Egyetem-utca 7.

## Hirdetések

a legolcsóbb árban vétetnek föl  
Gombos Ferencz „Lyceum” könyvnyomdájában Kolozsvárt, Egyetem-utca 7-ik szám alatt.